

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 23.7.2004
KOM(2004) 516 v konečnom znení

2004/0175 (COD)

Návrh

SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o založení infraštruktúry pre priestorové informácie v Spoločenstve (INSPIRE)

{SEK(2004) 980}

(predložená Komisiou)

ODÔVODNENIE

1. Úvod

Dobré politické opatrenia závisia od vysokej kvality informácií a od účasti informovanej verejnosti. Zákonodarcovia si uvedomujú stále väčšiu previazanosť a zložitosť otázok, ktoré ovplyvňujú súčasnú kvalitu života a toto vedomie vplyva na to, akým spôsobom sa teraz formulujú nové politické opatrenia. Napríklad, **Šiesty environmentálny akčný program (6. EAP)**¹ zdôrazňuje, že environmentálna politika musí byť založená na solídnych vedomostiach a informovanej účasti a tento nový prístup transformuje spôsob, akým sa prijímajú rozhodnutia v oblasti životného prostredia v EÚ.

Preto je potrebný nový prístup k monitorovaniu a oznamovaniu, k správe dát a ich odovzdávaniu na rôznych úrovniach štátnej správy. Je nutné zavádzať politické opatrenia na redukcii duplicitného zberu dát, ktoré by umožňovali a podporovali harmonizáciu, rozširovanie a používanie dát. Tieto opatrenia by mali viesť k zvýšenej efektívnosti a prínosy z nej zasa k zlepšeniu dostupnosti a kvality informácií. Zvýšená dostupnosť informácií naopak stimuluje inovácie u poskytovateľov informačných služieb v komerčnom sektore.

Priestorové informácie môžu hrať v tomto novom prístupe zvláštnu úlohu, pretože umožňuje zjednotiť informácie z rozličných disciplín pre rozličné oblasti použitia. Koherentný a široko dostupný priestorový opis územia spoločenstva by vytvoril nutný rámec pre koordináciu poskytovania informácií a monitorovanie v celom spoločenstve. Priestorové informácie sa môžu tiež využiť pre tvorbu máp, ktoré sú dobrým prostriedkom pre komunikáciu s verejnosťou. Technické a sociálno-ekonomické charakteristiky priestorových informácií zapríčiňujú ziaľ to, že problémy s koordináciou, informačnými medzerami, nedefinovanou kvalitou a prekážkami k prístupu a k používaniu informácií sa stávajú zvlášť akútnymi.

Komisia sa preto rozhodla predložiť Európskemu parlamentu a Rade Európskej únie súčasný návrh, aby umožnila dostupnosť vzájomne previazaných priestorových informácií ako podporného prvku pre politiku na národnej úrovni a na úrovni spoločenstva a aby uľahčila prístup verejnosti k týmto informáciám. Táto iniciatíva vyplýva zo zodpovedností viacerých útvarov Komisie, zvlášť generálneho riaditeľstva pre životné prostredie, Eurostatu a Spoločného výskumného strediska, ktoré zohrávajú a budú naďalej zohrávať dôležitú úlohu v procese prijímania a implementácie tejto smernice.

2. Prehľad návrhu

Navrhovaná smernica predstavuje právny rámec pre vytvorenie a prevádzkovanie infraštruktúry priestorových informácií v Európe za účelom formulovania, implementácie, monitorovania a vyhodnocovania politík spoločenstva na všetkých úrovniach a poskytovania verejných informácií.

¹ Ú. v. ES L 242, 10.9.2002, s. 1.

Hlavným cieľom iniciatívy INSPIRE je sprístupnenie širších a lepších priestorových dát pre proces tvorby politík v spoločenstve a ich implementáciu v členských štátoch na všetkých ich úrovniach. Iniciatíva INSPIRE sa zameriava na politiku životného prostredia, ale je otvorená pre použitie a ďalšie rozšírenie aj v iných sektoroch, akými sú poľnohospodárstvo, doprava a energetika.

Návrh sa sústreďuje zvlášť na informácie potrebné pre monitorovanie a zlepšenie stavu životného prostredia, vrátane vzduchu, vody, pôdy a prírodnej krajiny. Väčšinu takýchto informácií je treba podporiť "viacúčelovými" priestorovými dátami. V infraštruktúre priestorových informácií nie je potrebné, aby sa všetky témy priestorových dát zosúladiť na rovnakú úroveň a ani aby sa dostali do infraštruktúry rovnakým tempom. Táto smernica preto obsahuje tri samostatné prílohy, ktoré všetky súvisia s priestorovými dátami požadovanými širokou škálou environmentálnych politík. V závislosti od toho, či sa priestorové dáta majú použiť pre georeferenčné účely vo vzťahu k iným priestorovým dátam, či sú harmonizované priestorové dáta potrebné v kontexte politík, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú životné prostredie a tiež v závislosti od úrovne, v akej sa zosúladenie v spoločenstve nachádza, sa uplatňujú odlišné termíny, do ktorých sa majú zaviesť požiadavky iniciatívy INSPIRE a tiež odlišné nároky na úroveň zosúladenia. Je potrebné uviesť, že témy priestorových dát v prílohách určujú len rozsah smernice a opatrení, s ktorými súvisia. Neurčujú však, akým spôsobom sa majú priestorové informácie organizovať alebo zosúladovať.

Iniciatíva INSPIRE nespustí rozsiahly program nového zberu dát v členských štátoch. Namiesto toho je jej zámerom optimalizovať rozsah využívania dát, ktoré sú už k dispozícii tým, že bude požadovať dokumentáciu existujúcich priestorových dát, zavedenie služieb, ktoré umožnia lepšiu prístupnosť a interoperabilitu priestorových dát a tým, že sa bude zaoberať prekážkami pre používanie priestorových dát. Iniciatíva INSPIRE pripraví cestu pre postupné zosúladovanie priestorových dát v členských štátoch.

Hlavný prospech z tohto návrhu budú mať tí, ktorí sa podieľajú na **formulovaní, implementácii, monitorovaní a vyhodnocovaní politík** – na európskej, národnej a miestnej úrovni. Sú nimi orgány verejnej správy, zákonodarcovia a občania a ich organizácie. Očakáva sa, že z nich budú mať prospech aj iné skupiny používateľov, vrátane súkromného sektora, univerzít, výskumníkov a médií. Návrh poskytne oporu pre formulovanie a implementáciu širokého spektra politík v oblasti životného prostredia a v iných oblastiach.

3. Potreba opatrení na úrovni spoločenstva

V Európe sú dostupné podrobné priestorové informácie, ktoré sú oporným prvkom širokému spektru politík. Mapové informácie sa používajú v mnohých nástrojoch a činnostiach súvisiacich s oznamovaním, analýzou, vyhodnocovaním a predpoveďou. Objavenie sa internetu umožnilo naviac široké a nenákladné rozširovanie týchto informácií a mohlo by tiež prispieť k lepšiemu porozumeniu rôznych politických opatrení a k lepšiemu povedomiu o nich zo strany verejnosti.

Napriek mnohým iniciatívam tohto typu zostáva široký prístup k priestorovým informáciám v Európe a ich využívanie stále problémom. Hlavné problémy súvisia s medzerami v dátach, chýbajúcou dokumentáciou, nezlučiteľnosťou súborov priestorových dát a služieb vplyvom napríklad rozdielnych štandardov a s bariérami pre zdieľanie a opätovné používanie priestorových dát.

Na národnej úrovni a na úrovni EÚ našťastie rastie povedomie o tom, že kvalitné georeferenčné informácie sú nutné pre porozumenie zložitosti stále širších aktivít ľudí v EÚ a pre zamedzenie rastu negatívnych vplyvov týchto aktivít a prijímajú sa rôzne miestne a národné iniciatívy. Nové nástroje, akým je napríklad navigačný systém GALILEO² navyše zlepšia presnosť a spoľahlivosť spracovania priestorových informácií. Aj za týchto okolností je však nutný zásah na úrovni spoločenstva, pretože:

- Len málo členských štátov vyvinulo rámec pre vytvorenie národnej infraštruktúry priestorových informácií, ktorý rieši prevádzkové, organizačné a právne otázky.³ Pokiaľ sa vôbec podnikli niektoré kroky, obvykle sa obmedzili na určité regióny alebo určité sektory.
- Vo väčšine členských štátov, v ktorých sa prijal určitý rámec, tento nerieši všetky problémy alebo iniciatívy nie sú navzájom zlučiteľné.
- Bez harmonizovaného rámca na úrovni spoločenstva budú formulovaniu, implementácii, monitorovaniu a vyhodnocovaniu národných politík a politík spoločenstva, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú životné prostredie, brániť bariéry pre využívanie cezhraničných priestorových dát, ktoré sú potrebné pre politiky riešiace problémy cezhraničných dimenzií.

4. Súlad s inými politikami

Existuje, alebo sa vyvíja niekoľko iných nástrojov spoločenstva určených na podporu dostupnosti informácií vo verejnom sektore. Najdôležitejšími sú smernica o verejnom prístupe k informáciám o životnom prostredí⁴, smernica o opätovnom používaní informácií verejného sektoru⁵, GMES⁶ and GALILEO.

Sú však potrebné dodatočné opatrenia, ktoré by zjednocovali a usmerňovali priestorové dáta z rôznych sektorov a rozličných úrovní, aby tým umožnili využiť úplný potenciál priestorových informácií. Návrh INSPIRE preto dopĺňa tieto nástroje a napomôže k ich implementácii.

Bude tiež nutné zohľadniť jestvujúci právny rámec pre ochranu dát a autorského práva.

5. Rozšírené posudzovanie dopadu

V júni 2002 zaviedla Komisia nový zjednotený postup pre posudzovanie dopadu s cieľom zlepšiť kvalitu a jednotnú logiku procesu vývoja politických rozhodnutí.⁷ Iniciatíva INSPIRE je na zozname návrhov pracovného programu pre rok 2003, u ktorých sa Komisia rozhodla vykonať rozšírené posudzovanie dopadov.⁸ Preto sa uskutočnilo rozšírené posudzovanie dopadu iniciatívy INSPIRE, ktoré hodnotilo šesť variantov politiky.⁹

² COM(2004) 112 v konečnom znení.

³ SDI in Europe, State of Play Spring 2003.

⁴ Ú. v. ES L 41, 14.2.2003, s. 26.

⁵ Ú. v. ES L 345, 31.12.2003, s. 90.

⁶ COM(2004) 65 v konečnom znení.

⁷ COM(2002) 276.

⁸ COM(2002) 590.

⁹ Pracovný dokument Komisie "Rozšírené posudzovanie dopadu iniciatívy INSPIRE"

Pri preferovanom variante – akým je *cielený rámec podporený rámcovou smernicou EÚ* – ponese investície do veľkej miery verejný sektor a tieto sa odhadujú v priemere na 3,6-5,4 milióna € ročne na členský štát EÚ (EU25). To by predstavovalo len 1% celkových výdavkov na priestorové informácie.

Prínosy zahŕňajú prínosy v oblasti životného prostredia, v širšej sociálnej oblasti a zisky v súkromnom sektore. Vyčíslili sa len prínosy v oblasti životného prostredia. Priemerné ročné prínosy pre členský štát (EU25) dosahujú 27-42 milióna €. S vedomím, že tieto prvky predstavujú len čiastočný pohľad na celý obraz, je možné dôjsť k záveru, že prínosy značne prevýšia požadované investície.

6. Konzultovanie iniciatívy INSPIRE so zainteresovanými stranami

6.1. Konzultácia prostredníctvom internetu

Cieľom internetovej konzultácie bolo informovať zainteresované strany o iniciatíve INSPIRE a získať ich názory a pripomienky na rôzne kľúčové body, ktoré má pokrývať navrhovaná rámcová smernica k iniciatíve INSPIRE. Internetová konzultácia prebiehala v čase od 29. marca do 6. júna 2003.

Reagovalo na ňu spolu 185 organizácií a jednotlivcov z členských štátov EÚ a prístupujúcich krajín. Ich odpovede predstavujú spätnú väzbu od viac ako 1 000 organizácií.

Výsledky internetovej konzultácie ukázali veľmi vysoký stupeň súhlasu zainteresovaných strán s posúdením prekážok a ich dôsledkov a preukázali vysokú úroveň podpory zainteresovaných strán iniciatíve INSPIRE. Viac ako 90% respondentov reagovalo pozitívne na veľa otázok týkajúcich sa existencie prekážok a potreby vytvoriť opatrenia v rámci iniciatívy INSPIRE. Rozsiahla analýza výsledkov internetovej konzultácie je dostupná na internete (<http://inspire.jrc.it/>).

6.2. Verejné prerokovanie

Verejné prerokovanie sa konalo v Ríme 10. júla 2003. Cieľom verejného prerokovania bolo informovať zainteresované strany o výsledkoch internetovej konzultácie a získať spätnú väzbu na koncept dokumentu rozšíreného posudzovania dopadu iniciatívy INSPIRE. Správa z prerokovania je dostupná na internete (<http://inspire.jrc.it/>).

7. Právne prvky návrhu

7.1 Právny základ

Zodpovedajúci právny základ predstavuje článok 175(1) Zmluvy o ES, pretože priestorové dáta, ktoré spadajú do jeho rámca, sú potrebné k formulovaniu, implementácii, monitorovaniu a vyhodnocovaniu politik v oblasti životného prostredia s cieľom vysokej úrovne ochrany životného prostredia. Článok 174 navyše požaduje, aby spoločenstvo zohľadnilo dostupné vedecké a technické údaje. Iniciatíva INSPIRE prispieva k naplneniu tejto požiadavky tým, že umožňuje prístup spoločenstva k priestorovým dátam a ich využívanie.

Niektoré z priestorových dát sú tiež potrebné v kontexte iných národných politik a politik spoločenstva, akými sú politiky v oblasti poľnohospodárstva, dopravy a regiónov. Výber

právneho základu je v súlade s potrebou integrovať environmentálne aspekty do týchto ďalších politík s cieľom podpory trvalo udržateľného rozvoja.

7.2 Subsidiarita and proporcionalita

Princíp subsidiarity požaduje zabezpečiť, aby sa rozhodnutia prijímali čo najbližšie k občanovi a aby sa vždy preverovalo, či sú zásahy na úrovni spoločenstva oprávnené z pohľadu možností, ktoré sú dostupné na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni.

Také environmentálne javy, akými sú migrácia druhov, vietor, vodné toky, nezávisia od národných hraníc. Tlaky a záťaž na životné prostredie (povodne, znečistenie ovzdušia a vôd, a pod.) navyše často prekračujú národné hranice. Politiky v oblasti životného prostredia preto často vyžadujú založenie riadiacich jednotiek vo sfére životného prostredia, ktoré pokrývajú územie rôznych členských štátov a akými sú napríklad oblastné povodia riek založené podľa smernice o rámcových opatreniach v oblasti vôd¹⁰. Účinná implementácia a monitorovanie týchto politík vyžaduje vzájomne previazané priestorové informácie prekračujúce národné hranice a účinný prístup a využívanie týchto informácií všetkými zainteresovanými stranami. Navrhnutá smernica umožní konzistentnú dokumentáciu priestorových dát a kvalitu týchto dát v celom spoločenstve, viac konzistentnejších priestorových informácií v celom spoločenstve, integrované služby pre hľadanie týchto informácií a prístup k nim v celom spoločenstve a pravidlá súvisiace s prístupom k informáciám, ich zdieľaním a používaním platné v celom spoločenstve. Bez tejto smernice by mali členské štáty veľké ťažkosti s tým, aby zabezpečili interoperabilitu, prístup a použiteľnosť jestvujúcich systémov v meradle presahujúcom národné hranice. Viedlo by to k väčšej duplicite a neúčinnému zberu dát a brzdilo formulovanie, implementáciu, monitorovanie a vyhodnocovanie národných politík a politík spoločenstva, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú životné prostredie.

Navrhnutá smernica neprekračuje to, čo je nutné pre dosiahnutie jej zámerov. Je spracovaná tak, aby vychádzala z variability jestvujúcich informačných systémov, ktoré sa už používajú v členských štátoch a poskytuje celkový rámec, aby tieto mohli pracovať vo vzájomnej synergii, tvoriac tak súčasť infraštruktúry priestorových informácií v Európskom spoločenstve. Iniciatíva INSPIRE bude tiež vychádzať z existujúcich organizácií, ktoré sa podieľajú na využívaní a tvorbe priestorových dát a pokiaľ ide o organizačné otázky, zabezpečí len celkové koordinačné mechanizmy, nutné pre to, aby infraštruktúra fungovala v európskom meradle. Pokiaľ ide o harmonizáciu, iniciatíva INSPIRE sa dotkne len tých aspektov, ktoré sú potrebné na to, aby sa zabezpečila konzistencia priestorových dát na všetkých úrovniach a vo všetkých témach a ich dostupnosť pre podporu politík spoločenstva. Iniciatíva INSPIRE napríklad nevyžaduje, aby členské štáty menili formát svojich priestorových dát; namiesto toho môžu členské štáty poskytnúť rozhranie pre transformáciu heterogénnych dát na jednotný model.

Tento návrh má formu rámcovej smernice a ponecháva tak členským štátom dostatok priestoru na zabezpečenie toho, aby boli opatrenia nutné na dosiahnutie požadovaných cieľov prispôbené presne ich konkrétnej situácii. Vykonávacie pravidlá, ktoré sú technickej a viac normatívnej povahy sa majú prijať postupom prerokovania vo výbore. Tieto sú potrebné pre zabezpečenie celkovej koherencie, ktorú infraštruktúra priestorových informácií v Európe potrebuje na to, aby plnila ciele podpory pre politiky spoločenstva. Využitie postupu

¹⁰ Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1.

prerokovania vo výbore zabezpečuje tiež dostatočnú pružnosť pre prispôsobenie infraštruktúry priestorových informácií v Európe technologickému pokroku a novým politickým prioritám.

Návrh sa dotýka len tých aspektov, ktoré musia byť riešené na úrovni EÚ, aby sa tým zaistilo, že sa naplnia ciele Zmluvy o ES. Väčšina opatrení umožňuje členským štátom pokračovať v prevádzkovaní svojich systémov a svojej organizačnej nadstavby tým, že sa požadujú len tie opatrenia, ktoré zabezpečujú interoperabilitu existujúcich systémov alebo eliminujú jestvujúce bariéry. Ďalej sa zaviedli isté obmedzenia, ktoré majú zabrániť ďalšej neprimeranej administratívnej záťaži na členské štáty a návrh tiež zavádza bezpečnostné opatrenia, ktoré zaisťujú, že sa nebude potláčať inovácia tým, že sa garantuje otvorenosť pre účasť súkromného sektora.

7.3 Ako sa v návrhu zohľadnili výsledky konzultácie zainteresovaných strán a rozšíreného posudzovania dopadu?

Výsledky rozšíreného posudzovania dopadu a pripomienky zainteresovaných strán slúžili ako základ pre hodnotenie opatrení obsiahnutých v konzultačnom dokumente o iniciatíve INSPIRE publikovanom na internete a v koncepte dokumentu rozšíreného posudzovania dopadu, čo viedlo k návrhu, ktorého základom sa stal variant 4 rozšíreného posudzovania dopadu. V porovnaní s opatreniami, ktoré obsahoval konzultačný dokument o iniciatíve INSPIRE na internete, došlo k nasledovným zmenám:

- Rozsah návrhu sa zredukoval ako reakcia na problematické otázky rozpočtu a úrovne ambícií iniciatívy INSPIRE. Revízia rozsahu predstavuje zníženie o 35% vyjadrené počtom tém priestorových dát pokrytých iniciatívou INSPIRE.
- Upustilo sa od požiadaviek zberu nových multitematických priestorových dát o stave životného prostredia.
- Požiadavky na zosúladenie pre určité súbory priestorových dát najmä tematickej povahy sa zredukovali, čím sa umožnilo lepšie využitie synergií medzi iniciatívou INSPIRE a jestvujúcimi aktivitami v harmonizácii.
- Otvorenosť infraštruktúry priestorových informácií v Európe je zabezpečená tým, že súkromný sektor má možnosť za určitých podmienok dobrovoľne poskytnúť do systému vhodné priestorové dáta a služby.
- Objasnili sa prepojenia medzi INSPIRE a GMES.
- Revidovalo sa usporiadanie príloh a opis tém priestorových dát.
- Zaviedli sa ustanovenia o monitorovaní a oznamovaní.

Veľa pripomienok sa však týka vykonávania a zohľadnia sa pri implementácii iniciatívy INSPIRE.

Návrh

SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o založení infraštruktúry pre priestorové informácie v Spoločenstve (INSPIRE)

Text s významom pre EHP

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej článok 175 ods. 1,

so zreteľom na návrh Komisie,¹¹

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru,¹²

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov,¹³

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy,¹⁴

keďže:

- (1) Cieľom environmentálnej politiky Spoločenstva musí byť vysoká úroveň ochrany, berúc do úvahy rozmanitosť situácií v rôznych regiónoch Spoločenstva. Pri príprave svojej environmentálnej politiky musí Spoločenstvo zohľadniť dostupné vedecké a technické údaje, environmentálne podmienky v rôznych regiónoch Spoločenstva, hospodársky a sociálny rozvoj Spoločenstva ako celku a vyvážený rozvoj jeho regiónov. Široká škála environmentálnych politík si vyžaduje mnohé informačné témy týkajúce sa priestorových znakov. Rovnaké informácie sú často potrebné aj na sformulovanie a implementáciu iných politík Spoločenstva, ktoré musia v súlade s článkom 6 zmluvy integrovať požiadavky na ochranu životného prostredia. Aby sa takáto integrácia mohla uskutočniť, je potrebné stanoviť opatrenia týkajúce sa koordinácie medzi užívateľmi a poskytovateľmi informácií o týchto témach, a tým vytvoriť možnosť pre spojenie informácií a poznatkov z rôznych sektorov.
- (2) Šiesty environmentálny akčný program prijatý rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 1600/2002/ES¹⁵ vyžaduje, aby sa venovala plná pozornosť integrovanej tvorbe environmentálnej politiky Spoločenstva berúc do úvahy regionálne a miestne rozdiely. Tento program ďalej kladie dôraz na rozvoj európskych iniciatív zameraných na

¹¹ Ú.v. EÚ [...], [...], s. [...].

¹² Ú.v. EÚ [...], [...], s. [...].

¹³ Ú.v. EÚ [...], [...], s. [...].

¹⁴ Ú.v. EÚ [...], [...], s. [...].

¹⁵ Ú. v. ES L 242, 10.9.2002, s. 1.

zvýšenie povedomia verejnosti a miestnych orgánov a zlepšenie vedeckých poznatkov, údajov a informácií o stave a trendoch životného prostredia. Rovnako vyžaduje, aby sa uskutočňovali nasledujúce prioritné činnosti: predbežné a spätné hodnotenie opatrení politiky, vytvorenie väzieb medzi environmentálnymi a inými aktérmi v oblastiach informácií, odbornej prípravy, výskumu, vzdelávania a politik, zabezpečenie pravidelného poskytovania informácií, okrem iného, informovanie širokej verejnosti a zhodnotenie a pravidelné monitorovanie informácií a systémov podávania správ. Takisto vyžaduje, aby sa budúca environmentálna legislatíva účinne zaoberala monitorovaním a zhromažďovaním údajov, a aby pokročil rozvoj aplikácií a nástrojov na monitorovanie zeme s cieľom podporiť členské štáty pri vytváraní vhodných systémov zhromažďovania údajov. Existuje celý rad závažných problémov súvisiacich s dostupnosťou, kvalitou, organizáciou a prístupnosťou k priestorovým informáciám potrebným k dosiahnutiu cieľov stanovených v Šiestom environmentálnom akčnom programe.

- (3) Problémy súvisiace s dostupnosťou, kvalitou, organizáciou a prístupnosťou priestorových informácií sú spoločnými problémami celého radu tém politiky a informačných tém a sú prítomné na rôznych úrovniach verejnej moci. Riešenie týchto problémov si vyžaduje opatrenia, ktoré sa budú zaoberať výmenou, zdieľaním, prístupom a využívaním interoperabilných priestorových údajov a služieb priestorových údajov pochádzajúcich z rôznych úrovní verejnej moci a z rôznych sektorov. Z tohto dôvodu je potrebné založiť infraštruktúru pre priestorové informácie v Spoločenstve.
- (4) Infraštruktúra pre priestorové informácie v Európskom spoločenstve, známa tiež ako INSPIRE, by sa mala zakladať na infraštruktúrach pre priestorové informácie vytvorené členskými štátmi, ktoré sú v súlade so spoločnými pravidlami, a ktoré sú doplnené opatreniami na úrovni Spoločenstva. Tieto opatrenia by mali zabezpečiť, že infraštruktúry pre priestorové informácie vytvorené členskými štátmi sú kompatibilné a použiteľné v kontexte presahujúcom hranice štátov.
- (5) Infraštruktúry pre priestorové informácie v členských štátoch by mali byť navrhnuté tak, aby zabezpečili, že priestorové údaje sú uchovávané, dostupné a udržiavané na najlepšej úrovni; že je možné konzistentne kombinovať priestorové údaje z rôznych zdrojov v rámci Spoločenstva, a že ich môžu využívať viacerí užívatelia a aplikácie; že je možné priestorové údaje zhromaždené na jednej úrovni verejnej moci využívať na všetkých rôznych úrovniach verejných orgánov; že priestorové údaje sú dostupné za podmienok, ktoré neobmedzujú ich rozsiahle využitie; že je jednoduché vyhľadať dostupné priestorové údaje, vyhodnotiť ich vhodnosť na účel a poznať podmienky uplatniteľné na ich použitie.
- (6) Priestorové informácie upravené touto smernicou a informácie upravené smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/4/ES z 28. januára 2003 o prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí¹⁶ sa do určitej miery prelínajú. Technické a hospodárske aspekty priestorových informácií však bránia ich využívaniu na podporu environmentálnych politik a integráciu environmentálnych záujmov do iných politik. Z tohto dôvodu je potrebné stanoviť osobitné ustanovenia pre priestorové informácie

¹⁶ Ú. v. EÚ L 41, 14.2.2003, s. 26.

týkajúce sa záväzkov, výnimiek a bezpečnostných záruk. Táto smernica je platná bez toho, aby bola dotknutá smernica 2003/4/ES s výnimkou určitých ustanovení, ktoré popisujú dôvody obmedzenia prístupu k priestorovým údajom upraveným touto smernicou a v záujme vyhnúť sa možnosti prehnaných obmedzení prístupu k priestorovým údajom upraveným touto smernicou.

- (7) Táto smernica je platná bez toho, aby bola dotknutá smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/98/ES zo 17. novembra 2003 o opätovnom využívaní informácií verejného sektora,¹⁷ ktorej ciele dopĺňajú ciele tejto smernice. Komisia by však mala prijať ďalšie opatrenia na riešenie otázok opätovného využívania špecifickej kategórie informácií verejného sektora upravených touto smernicou.
- (8) Založenie infraštruktúry pre priestorové informácie v Európskom spoločenstve bude predstavovať významnú pridanú hodnotu pre ostatné iniciatívy Spoločenstva, akými sú napríklad nariadenie Rady (ES) č. 876/2002 z 21. mája 2002, ktorým sa zakladá spoločný podnik Galileo¹⁸ a Globálne monitorovanie životného prostredia a bezpečnosti (GMES): zriadenie kapacity GMES do roka 2008,¹⁹ z ktorých bude zároveň profitovať. S cieľom využiť súčinnosť medzi týmito iniciatívami by členské štáty mali uvažovať o využívaní údajov a služieb, ktoré budú výsledkom Galilea a GMES, hneď ako sa stanú dostupnými, najmä tých, ktoré súvisia s časovými a priestorovými referenciami z Galilea.
- (9) S cieľom zhromaždiť, zosúladiť alebo organizovať šírenie a použitie priestorových informácií sa na národnej úrovni, ako aj na úrovni Spoločenstva prijímajú mnohé iniciatívy. Takéto iniciatívy môžu byť založené právnymi predpismi Spoločenstva (napríklad rozhodnutím Komisie 2000/479/ES zo 17. júla 2000 o zavedení Európskeho registra emisií znečisťujúcich látok (EPER) podľa článku 15 smernice Rady 96/61/ES o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia (IPPC)²⁰, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2152/2003 zo 17. novembra 2003 týkajúcim sa monitorovania lesov a environmentálnych interakcií v Spoločenstve (Forest Focus)²¹, v rámci programov financovaných Spoločenstvom (napríklad CORINE pôdna pokrývka, Európsky informačný systém dopravnej politiky) alebo môžu vychádzať z iniciatív prijatých na národnej alebo regionálnej úrovni. Táto smernica nielenže doplní takéto iniciatívy stanoviac rámec, ktorý umožní ich interoperabilitu, ale sa tiež a skôr bude opierať o existujúce skúsenosti a iniciatívy než kopírovať už uskutočnenú prácu.
- (10) Táto smernica by sa mala uplatňovať na priestorové údaje vo vlastníctve verejných orgánov alebo vo vlastníctve v mene verejných orgánov a na využívanie priestorových údajov verejnými orgánmi pri plnení svojich verejných úloh. Za určitých podmienok by sa však mala uplatňovať aj na priestorové údaje vo vlastníctve fyzických alebo právnických osôb, iných ako verejné orgány za predpokladu, že tieto fyzické a právnické osoby o to požiadajú.

¹⁷ Ú. v. EÚ L 345, 31.12.2003, s. 90.

¹⁸ Ú. v. ES L 138, 28.5.2002, s. 1.

¹⁹ KOM(2004) 65 konečná verzia.

²⁰ Ú. v. ES L 192, 28.7.2000, s. 36.

²¹ Ú. v. EÚ L 324, 11.12.2003, s. 1.

- (11) Táto smernica by nemala stanovovať požiadavky na zhromažďovanie nových údajov o stave životného prostredia alebo na podávanie správ o takýchto informáciách Komisii, pretože tieto otázky sú regulované inými právnymi predpismi týkajúcimi sa životného prostredia.
- (12) Implementácia vnútroštátnych infraštruktúr by mala byť postupná a vzhľadom na tento fakt by mali byť témam priestorových údajov, na ktoré sa vzťahuje táto smernica udelené rôzne stupne priority. Implementácia by mala brať do úvahy rozsah, v ktorom sú priestorové údaje potrebné pre širokú škálu uplatnení v rôznych oblastiach politiky, prioritu aktivít ustanovených v rámci politik Spoločenstva, ktoré si vyžadujú zosúladené priestorové údaje a pokrok, ktorý sa dosiahol prostredníctvom úsilia o zosúladenie v členských štátoch.
- (13) Základnými prekážkami plného využitia dostupných údajov sú chýbajúce zdroje a strata času pri vyhľadávaní existujúcich priestorových údajov alebo pri zisťovaní, či sa môžu využiť na konkrétny účel. Členské štáty by preto mali poskytovať popisy dostupných súborov priestorových údajov a služieb vo forme metadát.
- (14) Priestorové údaje sú organizované a sprístupnené v Spoločenstve vo veľmi rôznorodých formách a usporiadaní, čo bráni efektívnemu sformulovaniu, implementácii, monitorovaniu a vyhodnocovaniu právnych predpisov Spoločenstva, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú životné prostredie. Mali by sa preto ustanoviť vykonávacie opatrenia, ktorých cieľom by bolo zjednodušiť využívanie priestorových údajov pochádzajúcich z rôznych zdrojov v rámci členských štátov. Tieto opatrenia by mali zaisťovať interoperabilitu súborov priestorových údajov a členské štáty by mali zabezpečiť, že každý údaj alebo informácia potrebné na dosiahnutie interoperability týchto údajov nie sú obmedzené.
- (15) Sieťové služby sú potrebné na zdieľanie priestorových údajov v rámci rôznych úrovní verejných orgánov v Spoločenstve. Tieto sieťové služby by mali umožniť vyhľadať, transformovať, zobrazovať a kopírovať priestorové údaje a vyvolať priestorové údaje a služby e-obchodu. Služby siete by mali pracovať v súlade so všeobecne schválenými špecifikáciami a minimálnymi výkonnostnými kritériami, a tak zabezpečiť interoperabilitu infraštruktúr založených členskými štátmi. Sieť služieb by mala tiež zahŕňať služby týkajúce sa vkladania údajov do počítača, prostredníctvom ktorých by verejné orgány mohli sprístupniť svoje súbory priestorových údajov a služieb.
- (16) Skúsenosti v členských štátoch ukázali, že pre úspešnú implementáciu infraštruktúry pre priestorové informácie je potrebné zabezpečiť verejnosti bezplatný prístup k minimálnemu počtu služieb. Členské štáty by preto mali bezplatne sprístupniť minimálne služby spojené s vyhľadávaním a zobrazovaním súborov priestorových údajov.
- (17) Určité súbory priestorových údajov a služieb týkajúce sa politik Spoločenstva, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú životné prostredie sú uchovávané a prevádzkované tretími stranami. Členské štáty by preto mali tretím stranám ponúknuť možnosť prispievať do vnútroštátnych infraštruktúr za predpokladu, že sa nenaruší súdržnosť a jednoduchosť využívania priestorových údajov a služieb priestorových údajov, na ktoré sa vzťahujú tieto infraštruktúry.

- (18) S cieľom prispieť k integrácii vnútroštátnych infraštruktúr do infraštruktúry pre priestorové informácie v Spoločenstve by mali členské štáty poskytnúť prístup k svojim infraštruktúram prostredníctvom geoportálu Spoločenstva, ktorý prevádzkuje Komisia, ako aj prostredníctvom akýchkoľvek prístupových bodov, ktoré sa rozhodnú prevádzkovať samostatne.
- (19) S cieľom sprístupniť informácie z rôznych úrovní verejnej moci by mali členské štáty odstrániť prekážky, s ktorými sa stretávajú verejné orgány na národnej, regionálnej a miestnej úrovni pri vykonávaní svojich verejných úloh, ktoré môžu mať priamy alebo nepriamy vplyv na životné prostredie. Tieto prekážky by sa mali odstrániť v prípade, keď sa má informácia využiť na verejné úlohy. Ak verejné orgány vykonávajú obchodné aktivity súčasne s verejnými úlohami, členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia, ktoré by predišli narušovaniu hospodárskej súťaže.
- (20) Systémy zdieľania priestorových údajov verejnými orgánmi by mali byť nezávislé nielen od verejných orgánov v rámci členského štátu, ale aj od verejných orgánov iných členských štátov a inštitúcií Spoločenstva. Vzhľadom na to, že inštitúcie a orgány Spoločenstva musia často integrovať a posudzovať priestorové informácie pochádzajúce zo všetkých členských štátov, mali by získať prístup k priestorovým údajom a službám priestorových údajov a využívať ich v súlade s harmonizovanými podmienkami.
- (21) S cieľom podporiť rozvoj služieb pridanej hodnoty tretími stranami v prospech tak verejných orgánov, ako aj verejnosti, je potrebné zjednodušiť prístup k priestorovým údajom a ich opätovné využívanie, ktoré siahajú za administratívne alebo štátne hranice.
- (22) Aby bola implementácia infraštruktúr pre priestorové informácie efektívna, na jej koordinácii by sa mali podieľať všetky osoby so záujmom o založenie takýchto infraštruktúr, či v úlohe prispievateľov alebo užívateľov. Mali by sa preto zaviesť vhodné štruktúry koordinácie tak v členských štátoch, ako aj na úrovni Spoločenstva.
- (23) S cieľom profitovať z príslušných skúseností európskych organizácií pre normalizáciu je vhodné, aby mohli byť opatrenia nevyhnutné na implementáciu tejto smernice podporované normami prijatými európskymi organizáciami pre normalizáciu v súlade s postupom ustanoveným v smernici Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998 o postupe pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov²².
- (24) Vzhľadom na to, že Európska environmentálna agentúra založená nariadením Rady (EHS) č. 1210/90 zo 7. mája 1990 o zriadení Európskej environmentálnej agentúry a Európskej environmentálnej informačnej a monitorovacej siete²³ má za úlohu poskytovať Spoločenstvu objektívne, spoľahlivé a porovnateľné informácie týkajúce sa životného prostredia na úrovni Spoločenstva a má, okrem iného, za cieľ zlepšiť tok informácií týkajúcich sa politiky životného prostredia medzi členskými štátmi a inštitúciami Spoločenstva, mala by aktívne prispievať k implementácii tejto smernice.

²² Ú. v. ES L 204, 21.7.1998, s. 37.

²³ Ú. v. ES L 120, 11.5.1990, s. 1. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1641/2003 (Ú. v. EÚ L 245, 29.9.2003, s. 1)

- (25) Vzhľadom na to, že ide o rámcovú smernicu, jej implementácia si vyžaduje ďalšie rozhodnutia, ktoré zohľadnia rozvíjajúce sa politické, inštitucionálne a organizačné súvislosti a rýchly technologický rozvoj spojený so systémami priestorových údajov a službami. Opatrenia potrebné na implementáciu tejto smernice by sa preto mali prijať v súlade s rozhodnutím Komisie 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovuje postup na uplatňovanie vykonávacích právomocí delegovaných na Komisiu²⁴.
- (26) Prípravné práce pre rozhodnutia týkajúce sa implementácie tejto smernice a pre ďalší vývoj infraštruktúry pre priestorové informácie v Spoločenstve si vyžadujú neustále monitorovanie implementácie tejto smernice a pravidelné podávanie správ.
- (27) Členské štáty nemôžu v dostatočnej miere dosiahnuť cieľ tejto smernice, menovite založenie infraštruktúry pre priestorové informácie v Spoločenstve, kvôli nadnárodným aspektom a kvôli všeobecnej potrebe, v rámci Spoločenstva, koordinovať podmienky prístupu k priestorovým informáciám. Z tohto dôvodu je možné tento cieľ lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva a Spoločenstvo môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity tak, ako je to stanovené v článku 5 zmluvy. V súlade s princípom proporcionality stanoveným v uvedenom článku táto smernica nepresahuje rámec potrebný na dosiahnutie uvedených cieľov,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Kapitola I **Všeobecné ustanovenia**

Článok 1

1. Táto smernica ustanovuje všeobecné pravidlá pre založenie infraštruktúry pre priestorové informácie v Spoločenstve na účely environmentálnych politík Spoločenstva a politík alebo aktivít, ktoré môžu mať priamy alebo nepriamy vplyv na životné prostredie.
2. Táto infraštruktúra pre priestorové informácie v Spoločenstve je založená na infraštruktúrach pre priestorové informácie založené a prevádzkované členskými štátmi.

Prvkami, ktoré tvoria tieto infraštruktúry sú metadáta, súbory priestorových údajov a služby priestorových údajov; sieťové služby a technológie; dohody o zdieľaní, prístupe a využívaní a koordinačné a monitorovacie mechanizmy, procesy a postupy.

²⁴ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

Článok 2

1. Táto smernica sa vzťahuje na identifikovateľné súbory priestorových údajov, ďalej len „súbory priestorových údajov“, ktoré spĺňajú tieto podmienky:
 - a) týkajú sa oblasti v právomoci členského štátu alebo jeho výhradnej hospodárskej zóny/pátracej a záchrannej zóny alebo ekvivalentných oblastí;
 - b) sú v elektronickom formáte;
 - c) sú vo vlastníctve niektorého z nasledujúcich:
 - i) verejného orgánu a boli vytvorené a prijaté verejným orgánom, alebo boli spravované, či aktualizované týmto orgánom;
 - ii) fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá vystupuje v mene verejného orgánu;
 - iii) tretej strany, ktorej boli v súlade s článkom 17 ods. 3 sprístupnené služby týkajúce sa vkladania údajov do počítača;
 - d) týkajú sa jednej alebo viacerých tém uvedených v prílohách I, II alebo III.
2. Okrem súborov priestorových údajov uvedených v odseku 1 sa táto smernica vzťahuje aj na operácie s priestorovými údajmi tvoriacimi súčasť týchto súborov údajov alebo na operácie so súvisiacimi metadátami, ďalej len „služby priestorových údajov“, ktoré sa môžu uskutočniť spustením počítačovej aplikácie.
3. V prípade súborov priestorových údajov, ktoré sú v súlade s podmienkou stanovenou v písm. c) ods. 1, ale na ktoré vlastní tretia strana práva duševného vlastníctva, môže verejný orgán konať podľa tejto smernice len so súhlasom tejto tretej strany.
4. Komisia môže prispôbiť prílohy I, II a III v súlade s postupom uvedeným v článku 30 ods. 2, aby zohľadnila narastajúce potreby pre priestorové údaje na podporovanie politik Spoločenstva, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú životné prostredie.

Článok 3

1. Táto smernica je platná bez toho, aby bola dotknutá smernica 2003/4/ES, ak nie je stanovené inak.
2. Táto smernica je platná bez toho, aby bola dotknutá smernica 2003/98/ES.

Článok 4

V prípade súborov priestorových údajov, ktoré sú vlastníctvom verejného orgánu alebo vo vlastníctve v mene verejného orgánu v súlade s článkom 2 ods. 1 písm. c), kde tento orgán pôsobí na najnižšej úrovni vlády v rámci členského štátu, sa táto smernica uplatňuje len na súbory priestorových údajov, ktorých zhromažďovanie alebo šírenie je koordinované iným verejným orgánom alebo sa vyžaduje vnútroštátnym právom.

Článok 5

Za verejný orgán na účely tejto smernice sa považuje:

- a) vláda alebo iná verejná správa vrátane verejných poradných orgánov na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni;
- b) každá fyzická alebo právnická osoba vykonávajúca verejné administratívne funkcie podľa vnútroštátneho práva, vrátane osobitných povinností, aktivít alebo služieb súvisiacich so životným prostredím;
- c) každá fyzická alebo právnická osoba majúca verejnú zodpovednosť alebo funkcie, alebo poskytujúca verejné služby pod kontrolou orgánu alebo osoby, ktoré spadajú pod písmeno a) alebo b).

Členské štáty môžu ustanoviť, že ak orgány alebo inštitúcie konajú v rámci súdnej alebo právom stanovenej právomoci, nie sú na účely tejto smernice považované za verejné orgány.

Článok 6

Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto definície:

- (1) „priestorové údaje“ sú všetky údaje s priamym alebo nepriamym odkazom na konkrétnu polohu alebo geografickú oblasť;
- (2) „priestorový objekt“ je abstraktné znázornenie entity reálneho sveta súvisiacej s konkrétnou polohou alebo geografickou oblasťou;
- (3) „metadáta“ sú informácie opisujúce súbory priestorových údajov a služby priestorových údajov, ktoré umožňujú ich zistenie, súpis a využívanie;
- (4) „tretia strana“ je každá fyzická a právnická osoba iná ako verejný orgán.

Článok 7

Členské štáty založia a riadia infraštruktúry pre priestorové informácie v súlade s touto smernicou.

Kapitola II Metadáta

Článok 8

1. Členské štáty zabezpečia, že pre súbory priestorových údajov a služieb sa vytvoria metadáta, a že tieto metadáta sú neustále aktualizované.
2. Metadáta obsahujú informácie o:

- a) súlade súborov priestorových údajov s vykonávacími pravidlami uvedenými v článku 11 ods. 1;
 - b) právach využívania súborov priestorových údajov a služieb;
 - c) kvalite a platnosti priestorových údajov;
 - d) verejných orgánoch zodpovedných za založenie, spravovanie, uchovávanie a distribúciu súborov priestorových údajov a služieb priestorových údajov;
 - e) súboroch priestorových údajov, ku ktorým má verejnosť obmedzený prístup v súlade s článkom 19 a dôvodoch tohto obmedzenia.
3. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia, aby zabezpečili, že metadáta sú úplné a majú vysokú kvalitu.

Článok 9

Členské štáty vytvoria metadáta uvedené v článku 8 v súlade s týmto časovým harmonogramom:

- a) do [3 rokov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice] v prípade súborov priestorových údajov zodpovedajúcich jednej alebo viacerým témam uvedeným v prílohách I a II;
- b) do [6 rokov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice] v prípade súborov priestorových údajov zodpovedajúcich jednej alebo viacerým témam uvedeným v prílohe III.

Článok 10

Komisia prijme, v súlade s postupom uvedeným v článku 30 ods. 2, pravidlá pre implementovanie článku 8.

Kapitola III

Interoperabilita súborov priestorových údajov a služieb

Článok 11

1. Komisia prijme, v súlade s postupom uvedeným v článku 30 ods. 2, vykonávacie pravidlá, ktoré ustanovujú:
 - a) zosúladené špecifikácie priestorových údajov;
 - b) opatrenia na výmenu priestorových údajov.
2. Osoby so záujmom o príslušné priestorové údaje v súvislosti s ich úlohou v infraštruktúre priestorových informácií, to znamená užívateľ, pôvodca, poskytovateľ

služby pridanej hodnoty alebo koordinačný orgán, majú možnosť podieľať sa na príprave vykonávacích pravidiel uvedených v odseku 1.

Článok 12

1. Vykonávacie pravidlá ustanovené v článku 11 ods. 1 písm. a) musia byť stanovené tak, aby bola zabezpečená možnosť kombinácie súborov priestorových údajov alebo interakcie takým spôsobom, aby výsledkom bola zosúladená kombinácia súborov priestorových údajov alebo služieb predstavujúce pridanú hodnotu bez toho, aby si tento proces vyžiadal osobitné úsilie zo strany človeka-operátora alebo stroja.
2. Vykonávacie pravidlá ustanovené v článku 11 ods. 1 písm. a) sa vzťahujú na definíciu a klasifikáciu priestorových objektov súvisiacich s priestorovými údajmi a spôsobom, akým sú tieto priestorové údaje polohovo priradené.

Článok 13

1. V prípade súborov priestorových údajov zodpovedajúcich jednej alebo viacerým témam uvedeným v prílohe I alebo II musia vykonávacie pravidlá ustanovené v článku 11 ods. 1 písm. a) spĺňať podmienky ustanovené v odsekoch 2, 3 a 4.
2. Vykonávacie pravidlá sa zaoberajú týmito aspektmi priestorových údajov:
 - a) spoločným systémom jedinečných identifikátorov priestorových objektov;
 - b) vzťahom medzi priestorovými objektmi;
 - c) kľúčovými vlastnosťami a zodpovedajúcim viacjazyčným tezaurusom obyčajne potrebným pre širokú škálu tematických politík;
 - d) spôsobom výmeny informácií týkajúcich sa časovej dimenzie údajov;
 - e) spôsobom výmeny aktualizovaných údajov.
3. Cieľom vykonávacích pravidiel je zabezpečiť konzistentnosť tak medzi jednotlivými informáciami týkajúcimi sa tej istej polohy, ako aj medzi informáciami týkajúcimi sa toho istého objektu zastúpeného v rôznom rozsahu.
4. Cieľom vykonávacích pravidiel je zabezpečiť, že informácie pochádzajúce z rôznych súborov priestorových údajov sú porovnateľné, čo sa týka aspektov uvedených v článku 12 ods. 2 a v ods. 2 tohto článku.

Článok 14

Vykonávacie pravidlá ustanovené v článku 11 ods. 1 písm. a) sa prijímú v súlade s týmto časovým harmonogramom:

- (a) do [2 rokov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice] v prípade súborov priestorových údajov zodpovedajúcich jednej alebo viacerým témam uvedeným v prílohe I;

- (b) do [5 rokov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice] v prípade súborov priestorových údajov zodpovedajúcich jednej alebo viacerým témam uvedeným v prílohách II alebo III.

Článok 15

Členské štáty zabezpečia, že súbory priestorových údajov zhromaždené alebo aktualizované viac ako dva roky po dátume prijatia zodpovedajúcich špecifikácií ustanovených článkom 11 ods. 1 písm. a) sa zosúladiť s týmito špecifikáciami, buď prostredníctvom prispôsobenia súborov priestorových údajov alebo prostredníctvom ich zmeny.

Článok 16

1. Členské štáty zabezpečia, že každá informácia alebo údaj, ktoré sú potrebné na dosiahnutie súladu s vykonávacími pravidlami ustanovenými v článku 11 odsek 1 sú prístupné verejným orgánom alebo tretím stranám v súlade s podmienkami, ktoré neobmedzujú ich využitie na tento účel.
2. S cieľom zabezpečiť, aby priestorové údaje týkajúce sa priestorového prvku, ktorý sa nachádza na hranici dvoch členských štátov, boli v súlade, členské štáty, ak je to potrebné, prijímú po vzájomnom súhlase rozhodnutie o popise a umiestnení takéhoto spoločného prvku.

Kapitola IV Sieťové služby

Článok 17

1. Členské štáty založia a prevádzkujú služby týkajúce sa vkladania údajov do počítača s cieľom sprístupnenia metadát a súborov priestorových údajov a služieb prostredníctvom služieb uvedených v článku 18 ods. 1.
2. Služby týkajúce sa vkladania údajov do počítača uvedené v odseku 1 sa sprístupnia verejným orgánom.
3. Služby súvisiace s vkladáním údajov do počítača uvedené v odseku 1 sa sprístupnia tretím stranám na ich požiadanie pod podmienkou, že sú ich súbory priestorových údajov a služieb v súlade s vykonávacími pravidlami, ktoré ustanovujú záväzky týkajúce sa najmä metadát, sieťových služieb a interoperability.

Článok 18

1. Pre súbory priestorových údajov a služieb, pre ktoré boli vytvorené matadáta v súlade s touto smernicou, členské štáty založia a prevádzkujú sieť týchto služieb:

- a) vyhľadávacie služby, ktoré umožňujú vyhľadávať súbory priestorových údajov a služieb priestorových údajov na základe obsahu zodpovedajúcich metadát a zobraziť obsah týchto metadát;
- b) zobrazovacie služby, ktoré umožňujú minimálne zobraziť, prezerat', priblížiť/vzdialiť, sledovať alebo prekryť súbory priestorových údajov a zobraziť popis informácií a akýkoľvek relevantný obsah metadát;
- c) služby umožňujúce kopírovať údaje z počítača, ktoré umožňujú kopírovať kópie kompletných súborov priestorových údajov alebo častí takýchto údajov;
- d) transformačné služby, ktoré umožňujú transformovať súbory priestorových údajov;
- e) „služby odvolávajúce sa na iné služby priestorových údajov“ sú služby, ktoré umožňujú odvolať sa na iné služby údajov.

Tieto služby musia byť použiteľné a sprístupnené na Internete alebo prostredníctvom iného vhodného telekomunikačného prostriedku, ktorý je sprístupnený verejnosti.

2. Na účely služieb uvedených v písm. a) ods. 1 sa implementuje aspoň táto kombinácia kritérií vyhľadávania:

- a) kľúčové slová;
- b) klasifikácia priestorových údajov a služieb;
- c) kvalita a presnosť priestorových údajov;
- d) stupeň súladu so zosúladenými špecifikáciami ustanovenými v článku 11;
- e) geografická poloha;
- f) podmienky týkajúce sa prístupu a využívania súborov priestorových údajov a služieb;
- g) verejné orgány zodpovedné za založenie, spravovanie, uchovávanie a distribúciu súborov priestorových údajov a služieb.

3. Transformačné služby uvedené v písm. d) ods. 1 sa budú kombinovať s inými službami uvedenými v tomto odseku takým spôsobom, aby tieto služby mohli byť prevádzkované v súlade s vykonávacími pravidlami ustanovenými v článku 11.

Článok 19

1. Na rozdiel od článku 4 ods. 2 smernice 2003/4/ES a článku 18 ods. 1 tejto smernice môžu členské štáty obmedziť verejný prístup k službám uvedeným pod písmenami b) až e) článku 18 ods. 1 alebo k službám e-obchodu uvedeným v článku 20 ods. 2, kde by takýto prístup nepriaznivo ovplyvnil akýkoľvek z nasledujúcich aspektov:

- a) dôvernosť konaní verejných orgánov, kde je takáto dôvernosť ustanovená právnym predpisom;
 - b) medzinárodné vzťahy, verejnú bezpečnosť alebo národnú obranu;
 - c) výkon spravodlivosti, právo každej osoby na spravodlivé súdne konanie alebo schopnosť verejného orgánu viesť vyšetrovanie trestného alebo disciplinárneho charakteru;
 - d) dôvernosť obchodných alebo priemyselných informácií, kde je takáto dôvernosť ustanovená vnútroštátnym právom alebo právom Spoločenstva s cieľom ochrany oprávneného hospodárskeho záujmu, ako aj verejného záujmu pri zachovávaní štatistickej dôvernosti a daňového tajomstva;
 - e) dôvernosť osobných údajov a/alebo spisov týkajúcich sa fyzickej osoby, ak táto osoba nedala súhlas na zverejnenie týchto informácií, kde je takáto dôvernosť ustanovená vnútroštátnym právom alebo právom Spoločenstva;
 - f) ochrana životného prostredia, s ktorou takéto informácie súvisia, ako napríklad výskyt zriedkavých druhov.
2. Dôvody na obmedzenie prístupu ustanovené v odseku 1 sa interpretujú obmedzene zohľadňujúc v konkrétnom prípade, či udelenie prístupu slúži verejnému záujmu. V každom konkrétnom prípade sa verejný záujem spojený so zverejnením porovná so záujmom, keď je prístup obmedzený alebo sa naň kladú podmienky. Členské štáty nemôžu, na základe ods. 1 písm. a), d), e) a f), obmedziť prístup k informáciám o emisiách do životného prostredia.

Článok 20

1. Členské štáty zabezpečia, že služby uvedené v článku 18 ods. 1 písm. a) a b) sú dostupné verejnosti bezplatne.
2. Ak verejné orgány vyberajú poplatky za služby uvedené v článku 18 ods. 1 písm. c) alebo e), členské štáty zabezpečia dostupnosť služieb e-obchodu.

Článok 21

1. Komisia vytvorí a prevádzkuje geoportál Spoločenstva.
2. Členské štáty poskytujú prístup k službám uvedeným v článku 18 ods. 1 prostredníctvom geoportálu Spoločenstva.

Členské štáty môžu tiež poskytnúť prístup k týmto službám prostredníctvom ich vlastných prístupových bodov.

Článok 22

Komisia prijme, v súlade s postupom uvedeným v článku 30 ods. 2, pravidlá pre vykonávanie tejto kapitoly a ustanoví najmä:

- a) technické špecifikácie pre služby uvedené v článku 17 ods. 1, článku 18 ods. 1 a článku 20 ods. 2 berúc do úvahy technologický pokrok, minimálne výkonnostné kritériá pre tieto služby;
- b) záväzky uvedené v článku 17 ods. 3.

Kapitola V **Zdieľanie údajov a ich opätovné využitie**

Článok 23

1. Členské štáty prijímú opatrenia na zdieľanie súborov priestorových údajov a služieb verejnými orgánmi. Tieto opatrenia umožnia verejným orgánom členských štátov a inštitúciám a orgánom Spoločenstva získať prístup k súborom priestorových údajov a služieb a vymieňať a využívať tieto súbory a služby pre účely verejných úloh, ktoré môžu mať priamy alebo nepriamy vplyv na životné prostredie.

Opatrenia ustanovené v prvom odseku vylúčia v okamihu použitia každé obmedzenie, najmä obmedzenie transakčného, procedurálneho, právneho, inštitucionálneho alebo finančného charakteru.

2. Orgány založené medzinárodnou dohodou, ktorej stranami sú Spoločenstvo alebo členské štáty, môžu pre splnenie úloh, ktoré môžu mať priamy alebo nepriamy vplyv na životné prostredie, zdieľať priestorové údaje, ako je ustanovené v odseku 1.
3. Členské štáty prijímú a zverejnia vhodné opatrenia, aby sa predišlo narušovaniu hospodárskej súťaže v prípadoch, keď verejné orgány vykonávajú aj obchodné činnosti, ktoré nesúvisia s plnením ich verejných úloh.
4. Inštitúcie a orgány Spoločenstva majú prístup k ďalším súborom priestorových údajov a služieb, okrem tých, ktoré sú ustanovené v odseku 1. Komisia prijme, v súlade s postupom uvedeným v článku 30 ods. 2, vykonávacie pravidlá riadiace takýto prístup a s ním súvisiace práva na využívanie.

Článok 24

Komisia v súlade s postupom uvedeným v článku 30 ods. 2 prijme vykonávacie pravidlá s cieľom zvýšiť potenciál opätovného využívania súborov priestorových údajov a služieb tretími stranami. Tieto vykonávacie pravidlá môžu zahŕňať vytvorenie spoločných licenčných podmienok.

Kapitola VI

Koordinácia a doplňujúce opatrenia

Článok 25

1. Členské štáty stanovujú vhodné štruktúry a mechanizmy na koordináciu príspevkov všetkých, ktorí sa zaujímajú o ich infraštruktúry pre priestorové informácie, ako sú napríklad užívatelia, pôvodcovia, poskytovatelia služieb pridanej hodnoty a koordinačné orgány.

Tieto príspevky obsahujú identifikáciu potrieb užívateľa, poskytovanie informácií o existujúcich praktikách a poskytovanie spätného pohľadu na implementáciu tejto smernice.

Článok 26

1. Komisia je zodpovedná za koordináciu infraštruktúry pre priestorové informácie v Spoločenstve na úrovni Spoločenstva a pri dosahovaní tohto cieľa jej pomáha Európska agentúra pre životné prostredie.
2. Každý členský štát určí verejný orgán zodpovedný za kontakty s Komisiou v súvislosti s touto smernicou.

Článok 27

Normy prijaté európskymi organizáciami pre normalizáciu v súlade s postupom ustanoveným smernicou 98/34/ES môžu podporiť implementáciu tejto smernice.

Kapitola VII

Záverečné ustanovenia

Článok 28

1. Členské štáty monitorujú implementáciu a používanie infraštruktúr pre priestorové informácie.
2. Monitorovanie ustanovené v odseku 1 sa uskutočňuje v súlade s vykonávacími pravidlami prijatými Komisiou v súlade s postupom uvedeným v článku 30 ods. 2.
3. Komisia má k informáciám pochádzajúcim z monitorovania stanoveného v odseku 1 trvalý prístup.

Článok 29

1. Členské štáty informujú Komisiu správu o implementácii tejto smernice a o skúsenostiach získaných počas jej uplatňovania. Táto správa musí obsahovať:
 - a) popis koordinácie poskytovateľov verejného sektora a užívateľov súborov priestorových údajov a služieb a sprostredkovateľských orgánov a popis vzťahu s tretími stranami, ako aj popis organizácie zabezpečenia kvality;
 - b) popis príspevku verejných orgánov a tretích strán k fungovaniu a koordinácii infraštruktúry pre priestorové informácie;
 - c) zhrnutie týkajúce sa dostupnosti a kvality súborov priestorových údajov a dostupnosti a výkonnosti služieb priestorových údajov;
 - d) zhrnutie informácií o využívaní infraštruktúry pre priestorové informácie;
 - e) popis dohôd o zdieľaní údajov medzi verejnými orgánmi;
 - f) zhrnutie nákladov a výhod vyplývajúcich z implementácie tejto smernice.
2. Komisii sa každé tri roky počnúc od [troch rokov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice] pošle správa uvedená v odseku 1.
3. Komisia prijme, v súlade s postupom uvedeným v článku 30 ods. 2, pravidlá pre vykonávanie odseku 1.

Článok 30

1. Komisii pomáha výbor.
2. V prípade odkazu na tento odsek platia články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia článku 8 uvedeného rozhodnutia.

Lehota ustanovená v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES sa stanovuje na tri mesiace.
3. Výbor prijme svoj rokovací poriadok.

Článok 31

Komisia do [7 rokov od dátumu nadobudnutia účinnosti] a potom každých šesť rokov podáva Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tejto smernice.

Ak je to potrebné, správa obsahuje aj návrhy na činnosť Spoločenstva.

Článok 32

1. Členské štáty uvedú do platnosti právne predpisy, iné nariadenia a administratívne ustanovenia potrebné na plnenie tejto smernice najneskôr do [2 rokov od dátumu nadobudnutia účinnosti]. Okamžite oznámia Komisii znenie týchto ustanovení a korelačnú tabuľku takýchto ustanovení a tejto smernice.

Keď členské štáty prijmú tieto ustanovenia, uvedú priamo v nich alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Členské štáty určia, ako sa takýto odkaz vykoná.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie základných ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré prijmú v oblasti upravenej touto smernicou.

Článok 33

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiaty deň po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej Únie*.

Článok 34

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Bruseli [...]

*za Európsky parlament
predseda*

*za Radu
predseda*

PRILOHA I

TEMY PRIESTOROVÝCH UDAJOV, NA KTORE SA VZTAHUJU CLANKY 9 PÍSM. A), 13 ODS. 1 A 14 PÍSM. A)

1. Súradnicové referenčné systémy

Systémy slúžiace na jedinečné umiestnenie priestorových informácií v priestore prostredníctvom skupiny súradníc (x,y,z) a/alebo šírky, dĺžky a výšky na základe horizontálneho a vertikálneho geodetického dátumu

2. Systémy súradnicovej siete

Harmonizovaný mnohomierkový súradnicový systém so spoločným počiatkom a štandardizovanou polohou a veľkosťou buniek.

3. Geografické názvy

Názvy oblastí, regiónov, lokalít, veľkomiest, predmestí, miest alebo osád alebo akéhokoľvek geografického, či topografického prvku verejného alebo historického významu.

4. Správne jednotky

Vnútroštátne územie rozdelené na miestne, regionálne a národné správne jednotky. Správne jednotky sú rozdelené správnymi hranicami. Patria sem tiež hranice vnútroštátnych území a pobrežná čiara.

5. Dopravné siete

Cestné, železničné, vzdušné a vodné dopravné siete a s nimi súvisiaca infraštruktúra. Patria sem prepojenia medzi jednotlivými sieťami. Zahŕňa tiež transeurópsku dopravnú sieť definovanú v rozhodnutí č. 1692/96/ES²⁵ a následných revíziách tohto rozhodnutia.

6. Hydrografia

Hydrografické prvky tak prírodné, ako aj umelo vytvorené, ktoré predstavujú rieky, jazerá, brakické vody, nádrže, zvodnené vrstvy, kanály alebo iné vodné útvary, ktoré môžu mať formu sietí a môžu byť spojené s inými sieťami. Patria sem povodia a čiastkové povodia definované v smernici č. 2000/60/ES.²⁶

7. Chránené územia

Označená oblasť alebo oblasť regulovaná a spravovaná za účelom dosiahnutia osobitných cieľov týkajúcich sa jej zachovania.

²⁵ Rozhodnutie č. 1692/96/ES o základných usmerneniach Spoločenstva pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete

²⁶ Smernica 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva, Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1.

PRÍLOHA II

TÉMY PRIESTOROVÝCH ÚDAJOV, NA KTORÉ SA VZŤAHUJÚ ČLÁNKY 9 PÍSM. A), 13 ODS. 1 A 14 PÍSM. B)

1. Nadmorská výška

Digitálne výškové modely zemského povrchu, ťadovcov a hladín oceánov. Patria sem pevninové vyvýšeniny, batimetria a pobrežná čiara.

2. Identifikátory vlastníctva

Geografická poloha vlastníctva založená na identifikovaní adresy, obyčajne podľa názvu ulice, čísla budovy a poštového smerovacieho čísla.

3. Katastrálne územia

Oblasti definované katastrálnymi hranicami s osobitným právnym štatútom vlastníctva.

4. Pôdna pokrývka

Fyzikálna a biologická pokrývka zemského povrchu vrátane umelých povrchov, poľnohospodárskych oblastí, lesov, (polo)prírodných oblastí, mokradí, vodných útvarov.

5. Ortometria

Polohovo priradené obrazové údaje o zemskom povrchu buď zo satelitu alebo senzorov nachádzajúcich sa vo vzduchu.

PRÍLOHA III

TÉMY PRIESTOROVÝCH ÚDAJOV, NA KTORÉ SA VZŤAHUJÚ ČLÁNKY 9 PÍSM. B) A 14 PÍSM. B)

1. Štatistické jednotky

Jednotky vyjadrujúce sčítanie obyvateľov alebo iné štatistické informácie.

2. Budovy

Geografická poloha budov.

3. Pôda

Pôdy a spodná pôda charakterizovaná podľa hĺbky, textúry, štruktúry a obsahu častíc a organického materiálu, kamenitosti, prípadne môže ísť o sklon a predpokladanú kapacitu akumulácie vody.

4. Geológia

Geológia charakterizovaná na základe zloženia a štruktúry. Zahŕňa skalné podložie a geomorfológiu.

5. Využitie územia

Územie charakterizované podľa jeho súčasnej a budúcej funkčnej dimenzie alebo socio-ekonomického účelu (napr. obytného, priemyselného, obchodného, poľnohospodárskeho, lesníckeho, rekreačného).

6. Ľudské zdravie a bezpečnosť

Geografický výskyt chorôb priamo spojených s kvalitou životného prostredia (epidémie, šírenie chorôb, účinky na zdravie spojené s environmentálnym stresom, znečistením ovzdušia, chemickými látkami, úbytkom ozónovej vrstvy, hlukom atď.) alebo nepriamo spojených s kvalitou životného prostredia (potraviny, geneticky modifikované organizmy, stres atď.).

7. Vládne úrady a štruktúry kontroly životného prostredia

Sídla vládnych úradov, nemocníc a zdravotníckych zariadení, škôl, materských škôl atď. Zahŕňa zariadenia odpadových vôd, odpadu a energetické zariadenia, výrobné plochy a štruktúry kontroly životného prostredia prevádzkované verejnými orgánmi alebo pre verejné orgány.

8. Výroba a priemyselné zariadenia

Plochy priemyselnej výroby. Zahŕňa zariadenia na extrahovanie vody, banícke lokality, sklady.

9. Poľnohospodárske zariadenia a zariadenia akvakultúry

Poľnohospodárske nástroje a výrobné zariadenia (vrátane zavlažovacích systémov, skleníkov a stajní).

10. Rozmiestnenie obyvateľstva – demografia

Geografické rozmiestnenie obyvateľstva zoskupené podľa súradnicovej siete, regiónu, správnej jednotky alebo inej analytickej jednotky.

11. Spravované/obmedzené/regulované oblasti a jednotky podávajúce informácie

Spravované, regulované oblasti, ktoré sú využívané na podávanie správ na národnej, regionálnej a miestnej úrovni. Patria sem skládky, obmedzené oblasti blízko zdrojov pitnej vody, oblasti citlivé na dusík, regulované plavebné dráhy na mori alebo na rozsiahlych vnútrozemských vodách, oblasti OSPAR určené na skladovanie odpadu, oblasti s obmedzením hluku, oblasti, kde je povolený prieskum a ťažba, oblasti povodí, jednotky OSPAR na podávanie správ a oblasti správy pobrežnej zóny.

12. Zóny prírodného rizika

Citlivé oblasti charakterizované podľa prírodných rizík (všetky atmosferické, hydrologické, seizmické, vulkanické javy a ničivé požiare, ktoré môžu mať vzhľadom na ich polohu, vážnosť a početnosť vážny vplyv na spoločnosť), napr. záplavy, zosuvy pôdy, lavíny, lesné požiare, zemetrasenia, sopečné výbuchy.

13. Atmosferické podmienky

Fyzikálne podmienky v atmosfére. Zahŕňa priestorové údaje založené na meraniach, modeloch alebo na kombinácii meraní a modelov vrátane miest meraní.

14. Meteorologické geografické znaky

Poveternostné podmienky a ich merania; zrážky, teplota, evapotranspirácia, rýchlosť a smer vetra.

15. Oceánografické geografické znaky

Fyzikálne vlastnosti oceánov (prúdy, slanosť, výška vln atď.).

16. Morské oblasti

Fyzikálne vlastnosti morí a útvarov slanej vody rozdelených na oblasti a podoblasti so spoločnými vlastnosťami.

17. Biogeografické oblasti

Oblasti s pomerne rovnorodými ekologickými podmienkami so spoločnými vlastnosťami.

18. Habitaty a biotopy

Geografické oblasti, pre ktoré sú charakteristické špecifické ekologické podmienky, a ktoré fyzikálne podporujú na ich území žijúce organizmy. Patria sem suchozemské a vodné oblasti rozlíšené podľa geografických, abiotických a biotických znakov, buď výhradne prírodné alebo poloprírodné. Zahŕňa menšie prvky vidieckej krajiny - živé ploty, potoky atď.

19. Výskyt druhov

Geografický výskyt živočíšnych a rastlinných druhov zoskupený podľa súradnicovej siete, regiónu, správnej jednotky alebo inej analytickej jednotky.